

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 85 hallituksen esityksen johdosta laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta ja laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 1990 ja 1991 koskeissa työ-, virka- ja toimiehtosopimuksissa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 23 päivänä marraskuuta 1990 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 279 laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta ja laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 1990 ja 1991 koskeissa työ-, virka- ja toimiehtosopimuksissa annetun lain 4 §:n muuttamisesta.

Indeksiehdon tai muun siihen verrattavan sidonnaisuuden ottaminen sopimuksiin on ollut pääsääntöisesti kielletty vuodesta 1968 alkaen. Tämän jälkeen on useina vuosina säädetty erillislaeilla, että tehtyjen työ-, virka- ja toimiehtosopimusten mukaiset indeksiehdot ovat olleet sallittuja. Näin on tarkoitus säätää myös viimeisimmän tulopoliittisen kokonaisratkaisun osalta.

Hallitus ehdottaa, että säädettäisiin laki indeksiehdon käytön rajoittamisesta, jonka mukaan indeksiehdon käytön rajoittamista jatkettaisiin pääpiirteittäin nykyisen laajuksena.

Uusi laki tulisi voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1991 ja olisi voimassa vuoden 1992 loppuun.

Hintojen, palkkojen, ansioiden tai muiden kustannusten kehitystä kuvaavan indeksin muutoksiin perustuvan indeksiehdon tai muun siihen verrattavan sidonnaisuuden ottaminen sopimuksiin olisi lakiehdotuksen mukaan yleensä kielletty. Kiellon ulkopuolelle jäisivät nykyisen lain tavoin lähinnä eläkkeet, elatus- ja muut sosiaaliset suoritukset, vakuutus- sopimukset, kansainvälisluonteiset sopimukset, vakioidut optiot ja termiinit sekä eräät pitkäaikaiset sopimukset.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1990

Lakiehdotukseen on otettu entisen sisältöisinä säännökset valtioneuvoston oikeudesta sallia hyväksymänsä indeksiehdon ottaminen määrätynlaisiin sopimuksiin ja valtiovarainministeriön oikeudesta hakemuksesta antaa lupa indeksiehdon käyttöön eräissä yksittäisissä sopimuksissa sekä indeksilain soveltamislautakuntaa koskeva säännös.

Uuteen lakiin sisältyvä periaatteellinen muutos olisi se, että lain mukaan sallituiksi tulisivat ehdot, joissa sopimuksen tarkoittama suoritus on sidottu ulkomaan rahan kurssiin. Valuuttasidonnaisuudet olisivat täten yleisesti sallittuja. Lisäksi lakiehdotus sisältää eräitä vähäisiä muutoksia verrattuna voimassa olevaan lakiin.

Indeksiehdon käytöstä vuosia 1990 ja 1991 koskeissa työ-, virka- ja toimiehtosopimuksissa annetun lain 4 §:ää ehdotetaan muutettaksi siltä osin kuin säännös sisältää viittauksen voimassa olevaan lakiin. Muutosesitys on tältä osin puhtaasti muodollinen.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset muuttamattomina.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mäki-Hakola, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Ajo, Kettunen, Kääriäinen, Laaksonen, Lahti-

Nuuttila, Maijala, Malm, Rusanen, Savolainen, Viljanen ja Vähäkangas sekä varajäsenet Paakkinen, Pekkarinen, Tiuri, Valli ja Vihriälä.

